CFTO Commissie Fusietoets Onderwijs

BEOORDELING AANVRAAG BESTUURLIJKE FUSIE
OOG EN SKBO
AFO199

Opbouw beoordelingsrapport:

- Beschrijving van de aanvragers en de fusie (paragraaf 1)
- Beschrijving van het proces van aanvragen en beoordelen door de CFTO (paragraaf 2)
- Beschrijving van het motief voor de fusie, conform de fusie-effectrapportage (paragraaf 3)
- Verslag hoorzitting over de fusie (paragraaf 4)
- Uitkomst toets op limitatieve goedkeuringsgrond bij samenwerkingsbestuur (paragraaf 5)
- Uitkomst reguliere fusietoets: menselijke maat, legitimiteit, keuzevrijheid en rechtvaardigingsgronden (paragraaf 6)
- Conclusies (paragraaf 7)
- Oordeel van de commissie (paragraaf 8)

1. Beschrijving van de aanvrager en de fusie

Goedkeuring wordt gevraagd voor een bestuurlijke fusie in het primair onderwijs per 1 augustus 2017 van:

1. **Stichting Openbaar Onderwijs Groep (OOG)** te Veghel[1], het bevoegd gezag over – ten tijde van de fusie – 15 openbare basisscholen, met in totaal 2.704 leerlingen in de gemeenten Bernheze, Boekel, Landerd, Oss, Uden en Veghel, Meierijstad[2];

en;

2. **Stichting Katholiek Basisonderwijs Oss (SKBO)** te Oss[3], het bevoegd gezag over 13 rooms-katholieke basisscholen, met 4.121 leerlingen in de gemeente Oss.

Door de voorgenomen fusie ontstaat één bestuur, dat verantwoordelijk is voor 28 basisscholen en 6.825 leerlingen, verspreid over zes gemeenten in Oost-Brabant. Omdat het bestuur zowel scholen voor openbaar onderwijs als scholen voor bijzonder (rooms-katholiek) onderwijs in stand zal houden, is er sprake van de vorming van een samenwerkingsbestuur voor openbaar en bijzonder onderwijs, als bedoeld in artikel 17, eerste lid, van de Wet op het primair onderwijs (WPO).

[1] Het bestuursnummer van OOG is 13674.
[2] Op het moment van de fusie-aanvraag heeft OOG 29 basisscholen. Gelijktijdig met de voorgenomen bestuurlijke fusie zal echter ook een institutionele fusie plaatsvinden tussen twee scholen onder het bevoegd gezag van OOG. Het betreft hier OBS De Leeuwerik (09HI) en OBS De Meent (10CZ) te Uden. Deze institutionele fusie is niet toetsplichtig volgens de Wet fusietoets.
[3] Het bestuursnummer van SKBO is 75388.

2. Proces

De fusieaanvraag is op 31 januari 2017 ontvangen en geregistreerd bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO).

Bij de aanvraag zijn als bijlagen gevoegd:
- De fusie-effectrapportage (FER);
- De instemmende verklaringen van gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) van OOG en de GMR van SKBO;
- Verklaringen van de gemeentebesturen van de gemeenten Bernheze, Boekel, Landerd, Oss, St-Oedenrode, Uden en Veghel;
- Een bijlage met kengetallen op het gebied van leerlingenaantallen, financiën en formatie;
- Een onderzoek naar alternatieven voor de fusie;
- Een overzicht van verschillende brieven en verklaringen rondom de samenwerking tussen OOG en SKBO, waaronder een intentieverklaring tot het aangaan van een fusie;
- Een analyse van de verschillende rechtsposities tussen openbaar en bijzonder onderwijs;
- Een analyse van de verschillende kansen en risico's behorende bij de voorgenomen fusie.

De overlegde verklaringen van de betrokken GMR-en waren niet ondertekend. Ook was in de bijlage bij de FER geen overzicht van leerlingenprognoses meegegeven op basis waarvan de totstandkoming van een samenwerkingsbestuur tussen openbaar en bijzonder onderwijs getoetst kan worden. Beide zaken zijn bij aanvragers opgevraagd en op 10 februari 2017 ontvangen. De aanvraag is vanaf dit moment compleet en in behandeling genomen en doorgezonden aan de Commissie Fusietoets Onderwijs (CFTO) voor advies.
De CFTO heeft op 29 maart 2017 een hoorzitting op locatie gehouden, waarbij aanvragers in de gelegenheid zijn gesteld om het fusievoornemen nader toe te lichten. Op deze zitting heeft de CFTO gesproken met vertegenwoordigers van de beide besturen en een afvaardiging van de personeelsgeleding en de oudergeleding van de beide gemeenschappelijke medezeggenschapsraden (GMR-en). Ook is gesproken met een aantal leden van verschillende medezeggenschapsraden van OOG en de wethouders onderwijs van de gemeenten Landerd en Meierijstad.
Naar aanleiding van de hoorzitting hebben aanvragers op 31 maart 2017 aanvullende prognoses betreffen de leerlingenaantallen van OOG toegezonden. De gespreksverslagen van de hoorzitting zijn vastgesteld nadat de gesprekspartners in de gelegenheid zijn gesteld hierop te reageren.

Bezwaarbrieven
Voorafgaand aan het organiseren van de hoorzitting heeft de CFTO op 14 maart 2017 en 26 maart 2017 brieven ontvangen namens de respectievelijke medezeggenschapsraden (MR-en) van de onder het bevoegd gezag van OOG vallende scholen OBS Leeuwerik en OBS De Brinck.[4] Met deze brieven geven de beide MR-en aan bezwaren te hebben tegen de procesgang van de voorgenomen fusie. Naar aanleiding van de ontvangen bezwaarbrieven is door het secretariaat van de CFTO contact opgenomen met de opstellers. Hierbij hebben de MR-en verzocht om op de hoorzitting de gelegenheid te krijgen hun zienswijze te geven.

3. Doel en motivatie fusie

Aanvragers geven in de FER aan dat de noodzaak voor de voorgenomen fusie ligt besloten in de krimpende leerlingenaantallen in de regio. Op de meeste scholen van OOG en SKBO is het aantal leerlingen de afgelopen jaren gedaald en uit prognoses blijkt dat deze daling de komende jaren nog aanhoudt. Door deze krimp komt, aldus aanvragers, het voortbestaan van scholen onder druk te staan. Beide besturen houden inmiddels meerdere scholen in stand op basis van de gemiddelde schoolgrootte-regeling. Het leerlingenaantal per 1 oktober 2016 van OOG is echter al te laag om alle scholen langdurig in stand te kunnen houden. Als OOG geen maatregelen neemt dan zullen scholen gesloten moeten worden. De FER zegt hierover: "*Een fusie met SKBO zorgt voor het verhogen van de gemiddelde schoolgrootte, daarmee is de urgentie voor samenvoegen of sluiten van scholen enkel op basis van leerlingenaantal van de baan."*

[4] Het Brinnummer van OBS De Brinck is 22JK.

Het handhaven van openbaar onderwijs in de diverse dorpen en wijken waar OOG scholen in stand houdt is dus, aldus de FER, de directe noodzaak van de voorliggende fusie. Aanvragers geven daarbij aan dat de bestuurlijke fusie een antwoord is om goed en toekomstbestendig onderwijs en opvang in de regio te organiseren.
Aanvullende motieven voor de voorgenomen fusie die in de FER worden benoemd zijn het realiseren van een efficiëntere bedrijfsvoering op het gebied van administratieve ondersteuning, gebouwenbeheer en financieel beleid. Ook verhoging van de kwaliteit van het onderwijs en de opvang binnen de beide betrokken besturen is een belangrijk doel om te gaan fuseren. Beide stichtingen werken al enkele jaren intensief samen op verschillende vlakken. In de richting van het lokale samenwerkingsverband Passend Onderwijs en bij de vorming van zogenoemde Integrale Kindcentra (IKC – combinaties van basisonderwijs en kinderopvang op één locatie) zou een gefuseerde organisatie aldus aanvragers beter passen.

Alternatieven voor de voorgenomen fusie
In de FER en het bijgevoegde onderzoek naar alternatieven voor de voorgenomen fusie wordt een aantal mogelijkheden omschreven. De eerste mogelijkheid is het aangaan van een samenwerkingsovereenkomst conform artikel 157, derde lid, WPO, die erop gericht is alle scholen van OOG en SKBO via gezamenlijke toepassing van de gemiddelde schoolgrootte-regeling in stand te kunnen houden. Aanvragers geven aan dat deze vorm, alhoewel een directe oplossing voor de krimp-problematiek waar OOG mee kampt, niet de voorkeur geniet omdat hierbij de efficiency winst van het volledig samengaan niet gerealiseerd kan worden. De gewenste vorm van samenwerking tussen beide stichtingen gaat volgens aanvragers verder dan in een samenwerkingsovereenkomst vast te leggen is. "*Bij een samenwerkingsovereenkomst blijft er ongelijktijdigheid in besluitvorming. Directeuren, Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraden en Raden van Toezicht houden een rol vanuit de eigen stichting. Hiermee blijven er dubbele besluitvormingsprocessen."*
Andere vormen van samenwerking die aanvragers volgens de FER overwogen hebben zijn het vormen van een personele unie, een federatie of een holding. Samenvoeging tot één bestuur geniet echter de voorkeur van aanvragers, te meer omdat zij gezien de leerlingendaling binnen het scholenbestand van OOG, verwachten te kunnen voldoen aan de limitatieve goedkeuringsgrond voor het ontstaan van een samenwerkingsbestuur.
Een laatste alternatief dat aangegeven wordt door aanvragers is gehele of gedeeltelijke opsplitsing van OOG. Hierbij is afsplitsing van de scholen binnen de nieuwe gemeente Meierijstad ook overwogen. Volgens aanvragers zou dit de problemen die OOG heeft met de instandhouding van het scholenbestand niet verhelpen en mogelijk zelfs verergeren.

4. Verslag hoorzitting

De CFTO heeft op 29 maart 2017 een hoorzitting gehouden op locatie van het bestuurskantoor van SKBO te Oss. Tijdens deze hoorzitting is aan aanvragers de gelegenheid geboden hun fusievoornemen toe te lichten. Hierbij is op verzoek van de CFTO eveneens gesproken met vertegenwoordigingen van de oudergeleding en de personeelsgeleding van beide betrokken GMR-en. Daarnaast is een separaat gesprek georganiseerd met de wethouders voor onderwijs van de gemeenten Landerd en Meierijstad. Tot slot hebben enkele individuele leden van medezeggenschapraden (MR-en) van scholen van OOG verzocht om door de CFTO gehoord te worden. Hieraan heeft de CFTO gehoor gegeven.

4.1 Gesprek met aanvragers

Aanvragers hebben zich op de hoorzitting laten vertegenwoordigen door de voorzitters van de Colleges van Bestuur (CvB) van OOG en SKBO. Ook is gesproken met de voorzitters van de Raden van Toezicht (RvT) van beide stichtingen.

Bezwaar tegen het horen van individuele MR-leden: mogelijkheid gekleurd beeld van draagvlak
Zowel in het gesprek met de CvB's als in het gesprek met de RvT geven aanvragers aan het gesprek met een aantal MR-leden van individuele scholen van OOG te betreuren, omdat slechts vier van de in totaal 16 scholen van OOG hierbij vertegenwoordigd zijn. Aanvragers maken zich hierdoor zorgen dat er een gekleurd beeld van het draagvlak voor de voorgenomen fusie kan ontstaan. De CFTO heeft aangegeven met de betreffende MR-leden te hebben gesproken omdat het verzoek om gehoord te worden vanuit deze MR-en zelf is gekomen. Dit verzoek is gedaan naar aanleiding van de door de CFTO georganiseerde hoorzitting en de bevestiging van de bezwaarbrieven van de MR-en. De CFTO heeft zich vanuit het oogpunt van zorgvuldigheid, ervoor opengesteld om te horen wat deze MR-leden wilden zeggen, in het besef dat het om een beperkt aantal MR-en gaat. Het onderwerp van draagvlak voor de fusie is bij alle gevoerde gesprekken op de hoorzitting aan de orde geweest.

Fusies en instandhouding openbaar onderwijs: vorming informele samenwerkingsscholen
Aanvragers vermelden ten aanzien van de motieven voor de voorliggende fusie dat tussen OOG en SKBO reeds jaren wordt samengewerkt. De basis voor de fusie is gelegen in de bestendiging van deze samenwerking. Twee 'fusie'-trajecten lopen in gelijke pas met het proces van de bestuurlijke fusie: de institutionele fusie tussen OBS De Meent en OBS De Leeuwerik in Uden en het opheffen of fuseren van nevenvestiging OBS De Kleine Wereld[5] in Oss. Vòòr 1 februari 2017 zijn beide aangemeld bij DUO. De bewegingen staan gepland voor 1 augustus 2017.
Voor de scholen in Uden is fusie noodzakelijk omdat OOG deze scholen niet langer zelfstandig in stand kan houden op basis van de gemiddelde schoolgrootte-regeling. Voor OBS De Kleine Wereld in Oss geldt, dat indien de bestuurlijke fusie doorgang vindt, een school van SKBO, Daltonschool In Balans,[6] kan worden omgevormd tot informele samenwerkingsschool. OBS De Kleine Wereld en Daltonschool In Balans zijn in hetzelfde gebouw gehuisvest.
Een derde traject van institutionele samenwerking betreft twee scholen in Oss: OBS Telescoop[7] van OOG en BS Sterrenbos[8] van SKBO. Deze samenwerking – die mogelijke vanaf augustus 2018 zou kunnen leiden tot fusie – is ook ingegeven door de omvang van de gemiddelde schoolgrootte van OOG. De juridische uitwerking van de samenwerking (in de vorm van een formele of informele samenwerkingsschool) hangt volgens aanvragers af van de uitkomst van het traject van de bestuurlijke fusie. Voor de opheffing of fusie van OBS De Telescoop als openbare basisschool moet de gemeenteraad van Oss zich bovendien uitspreken over het behoud van openbaar onderwijs. Aanvragers geven aan dat de gemeente daarvoor de beslissing van de staatssecretaris op het bestuurlijke traject afwacht. De timing en uitkomst van dit proces is volgens aanvragers niet met zekerheid te geven. Hierover zijn nog geen besluiten genomen.
De voorgenomen bestuurlijke fusie draagt er volgens aanvragers aan bij dat twee informele samenwerkingsscholen kunnen worden gecreëerd in Oss, terwijl anders openbare scholen gesloten dreigen te worden. Aanvragers geven aan dat op deze wijze de fusie bijdraagt aan de instandhouding van openbaar onderwijs. Om dit nader te onderbouwen hebben aanvragers na de hoorzitting nieuwe prognoses aangeleverd waarin de effecten van de scholenfusies in meegenomen worden.

Verloop fusieproces en draagvlak achterban
Aanvragers benadrukken dat alle discussies over het fusieproces openbaar zijn geweest. Binnen SKBO zijn medewerkers rechtstreeks via mails geïnformeerd en zijn diverse klankbordgroepen georganiseerd. Belangrijke vraagstukken voor het fusieproces zijn daarbij besproken. Binnen OOG is een vergelijkbaar proces gevolgd, behalve dat binnen OOG de informatie niet rechtstreeks is gemaild maar via een voor medewerkers toegankelijk intranet te downloaden is geweest. Er zijn daarnaast diverse voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd voor medewerkers en MR-leden. Er is goed overleg geweest tussen de besturen en de beide GMR-en. De GMR-en hebben in ingestemd met de fusie. Aanvragers tonen zich verbaasd over het feit dat de CFTO van de zijde van MR-en van OOG bezwaarbrieven over het verloop van het fusieproces heeft ontvangen.

[5] Het Brinnummer van nevenvestiging OBS De Kleine Wereld is 24NM05.
[6] Het Brinnummer van Daltonschool In Balans is 05IM.
[7] Het Brinnummer van OBS Telescoop is 06DH.
[8] Het Brinnummer van BS Sterrenbos is 20KR.

Gemeentelijke instemming
Aanvragers geven aan dat alle gemeenten met de voorgenomen fusie hebben ingestemd. De wens tot verdere lokale inbedding bij de gemeenten Veghel en St.Oedenrode is begrijpelijk vanuit het fusieproces dat deze twee gemeente samen met de gemeente Schijndel hebben doorgemaakt. Per 1 januari 2017 zijn de drie gemeenten opgegaan in de gemeente Meierijstad. Binnen Meierijstad is nog sprake van een ander bestuur met een openbare school, te weten SKOPOS[9] in het dorp Schijndel. Daarnaast is met de katholieke stichting SKIPOV[10] te Veghel in het verleden gepraat over samenwerking, maar dit heeft niet tot concrete plannen geleid. Afsplitsing van de openbare scholen van OOG in Meierijstad zou de stichting, met het oog op de gemiddelde schoolgrootte, nog verder in de problemen brengen. De scholen van OOG in Meierijstad zijn juist relatief grote scholen qua leerlingenaantal.

Behoud van lokaal en thuisnabij openbaar onderwijs
De samenwerking tussen OOG en SKBO is volgens aanvragers inhoudelijk gedreven vanuit het belang van het kind. Door het realiseren van een grotere gemiddelde schoolgrootte zijn beide besturen samen beter in staat om langer thuisnabij keuzes voor ouders mogelijk te maken. Inhoudelijk wordt door beide besturen ingezet op de vorming van IKC's. Door een gefuseerd bestuur hoeft daarbij op lokaal niveau met minder partners te worden afgestemd. In de praktijk speelt denominatie volgens aanvragers daarbij een minder grote rol speelt dan bij het verkrijgen van goedkeuring voor een fusie formeel het geval is. Wel is het zo dat in Noord-Brabant openbaar onderwijs traditioneel gezien een bewuste keuze is. Als ouders daar niet bewust voor kiezen ligt de keuze voor katholiek onderwijs voor de hand. Door de krimp loopt het openbaar onderwijs echter sterk terug. Het behoud van keuzevrijheid voor ouders en kinderen staat bij OOG hoog in vaandel. Met de fusie wordt die keuze geborgd.

4.2. Gesprek met GMR-en van OOG en SKBO

Fusiebesluit gesteund door GMR-en
De CFTO heeft tijdens de hoorzitting in vier gesprekken gesproken met de verschillende geledingen in de GMR-en van OOG en SKBO. In het algemeen geven deze gesprekken een positief beeld van het draagvlak voor de fusie. De GMR-en geven daarbij aan het opmerkelijk te vinden dat individuele MR-en gehoord worden door de CFTO. Zij wijzen er daarbij op dat de instemmingsbevoegdheid bij fusie ligt bij de GMR en niet bij een MR. Bovendien zijn er op de hoorzitting alleen geluiden van kritische MR-en te horen. Vanuit de achterban zijn echter ook veel positieve geluiden te horen. Beide GMR-en geven duidelijk aan het fusievoornemen van de stichtingen te steunen en daarom ook te hebben ingestemd. Ook van voorwaarden die de GMR-en daarbij hebben gesteld maken de bestuurders serieus werk.

Voorwaarden: borging identiteit scholen
Uit alle vier de gesprekken blijkt dat voor de GMR-en borging van de identiteit van individuele scholen een belangrijke voorwaarde is. Wel geven de verschillende gesprekspartners aan dat het onderscheid tussen openbaar en katholiek onderwijs, zoals dat vroeger bestond in Noord-Brabant, tegenwoordig minder sterk is. Er wordt ook rekening gehouden met andere gezindten. Wat dat betreft zitten de scholen van OOG en SKBO behoorlijk op een lijn. Het vormgeven van de identiteit wordt op schoolniveau geregeld. Dit zal statutair moeten worden vastgelegd.

Fusieproces en communicatie
Door zowel OOG als SKBO zijn meerdere informatiebijeenkomsten of klankbordbijeenkomsten georganiseerd. Ook de beide GMR-en zijn hier actief bij betrokken. De verschillende onderwerpen binnen de fusie zijn daarbij goed doorgesproken. Er zit wel een verschil in de manier waarop beide GMR-en met de achterban op de verschillende scholen hebben gecommuniceerd. Binnen SKBO is elk GMR-lid verantwoordelijk voor de communicatie met drie scholen. Ook via dat kanaal is informatie uitgewisseld over het fusieproces. Binnen OOG is veel van de communicatie met de MR-en verlopen via de schooldirecteuren en via het CVB. Wel is via intranet en email informatie verspreid en wijst de GMR van OOG erop dat alle vergaderingen en verslagen openbaar toegankelijk zijn. Over het

[9] Het bestuursnummer van SKOPOS is 40874.
[10] Het bestuursnummer van SKIPOV is 73712.

algemeen wordt het contact tussen CvB en GMR bij beide stichtingen goed gewaardeerd en voelen alle geledingen zich betrokken. De GMR van SKBO geeft aan dat dit vanaf het begin van het fusieproces in 2016 het geval is geweest. Vanuit de GMR van OOG wordt opgemerkt dat er wel veel tijdsdruk achter het fusieproces heeft gezeten. Waarschijnlijk had een langzamer tijdspad meer zorgen weg kunnen nemen.

Ambtenarenstatus belangrijkste zorgpunt personeel OOG
Vanuit alle geledingen wordt aangegeven dat de belangrijkste zorgpunten gevoeld worden op het gebied van de rechtspositie van het personeel van OOG. Hierover zullen de definitieve voorwaarden nog moeten worden uitgewerkt. De GMR van OOG heeft zich op dit punt al uitgebreid laten voorlichten voor de instemming en zal dit verder verwerken bij uitrol van de fusie.

4.3. Gesprek individuele MR-en OOG

Op verzoek van de betrokken MR-leden heeft de CFTO op de hoorzitting gesproken met een aantal MR-leden van vier verschillende scholen van OOG. Het gaat om de scholen OBS De Brinck, OBS De Cirkel,[11] OBS De Leeuwerik en OBS De Meent. Al deze scholen zijn gevestigd in de gemeente Uden. De gehoorde MR-leden zijn van mening dat de communicatie vanuit zowel het CvB als de GMR met betrekking tot de fusieplannen gebrekkig was. Op inbreng vanuit de MR-en is slechts beknopt en niet inhoudelijk gereageerd, en informatiebijeenkomsten over de fusie werden niet tijdig aangekondigd. De betrokken MR-leden hebben de indruk dat zij door tijdsdruk de inhoud van de fusieplannen onvoldoende hebben kunnen beoordelen. De MR-leden hebben zorgen over de verschillen in rechtspositie tussen personeel van openbaar onderwijs en personeel van bijzonder onderwijs. Ook wijzen de MR-en op de (sterke) financiële positie van OOG.

4.4 Gesprek met gemeenten

De CFTO heeft op de hoorzitting gesproken met mevrouw J. van der Pas-Nuland, wethouder onderwijs van de gemeente Meierijstad en de heer P.H. Jonkergouw, wethouder van de gemeente Landerd en tevens voorzitter van het regionaal overleg onderwijs.
Mevrouw Van der Pas meldt dat de gemeente Meierijstad ook na de fusie nog hetzelfde standpunt heeft inzake de voorliggende fusieaanvraag als de gemeenten Veghel en Sint Oedenrode ten tijde van het uitbrengen van het advies. Nader toegelicht betekent dit dat de fusie nog wordt gesteund, maar dat ook het lokaal onderbrengen van het openbaar onderwijs als een aantrekkelijke optie wordt gezien. Mocht er een nieuwe situatie ontstaan, zal de gemeente Meijerijstad nagaan of en hoe lokale verankering steviger kan worden geregeld.
De heer Jonkergouw geeft aan dat de fusie door Landerd en door de andere gemeenten in het fusiegebied gesteund blijft worden. Daarbij geldt nadrukkelijk de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het zo goed mogelijk overeind houden van het openbaar onderwijs in de regio. Andere schoolbesturen in de betrokken gemeenten benaderen de voorgenomen fusie van de stichtingen OOG en SKBO op neutrale wijze. De wethouders zijn daarbij van mening dat de vorming van één grote stichting geen gevolgen heeft voor de overlegpositie van andere besturen binnen de regio.

5. Toets op limitatieve goedkeuringsgrond

5.1. Samenwerkingsbestuur alleen mogelijk bij dreigende opheffing of beëindiging bekostiging

In artikel 17, eerste lid, van de WPO is bepaald dat de instandhouding van een of meer openbare en een of meer bijzondere scholen kan worden opgedragen of overgedragen aan een stichting die met dit doel wordt onderscheidenlijk is opgericht. In artikel 64c, tweede lid, van de WPO is voorgeschreven dat de minister slechts goedkeuring verleent aan een bestuurlijke fusie als bedoeld in artikel 17 WPO, indien daardoor de continuïteit van het openbaar of het bijzonder onderwijs gehandhaafd kan blijven en met de bestuurlijke fusie wordt voorkomen dat een of meer daarbij betrokken scholen door toepassing van de artikelen 151 tot en met 161 WPO wordt opgeheven of niet meer voor bekostiging

[11] Het Brinnummer van OBS Telescoop is 24BR.

in aanmerking komt. Het bevoegd gezag van de betreffende school dient dat aan te tonen op basis van een prognose van de ontwikkeling van het aantal leerlingen waaruit blijkt dat die school binnen een termijn van zes jaar dreigt te worden opgeheven of niet meer te worden bekostigd.

5.2. Toepassing op onderhavige casus: aanvraag voldoet aan limitatieve goedkeuringsgrond

Aanvragers hebben het ingevolge artikel 64c, tweede lid, WPO benodigde bewijs aangeleverd in de vorm van specifieke prognoses over de ontwikkeling van het leerlingenaantal binnen het scholenbestand van OOG en SKBO. Deze prognoses zijn naar aanleiding van de hoorzitting aangevuld met gegevens op basis van de per 1 augustus 2017 voorgenomen institutionele fusie(s). De CFTO heeft deze prognoses vergeleken met de door DUO opgestelde leerlingenprognoses voor het primair onderwijs en de bevolkingsramingen uit het scenariomodel van het Arbeidsmarktplatform PO. Hieruit blijkt dat de door aanvragers overlegde prognoses logisch verklaarbaar zijn. De prognoses komen overeen met de gegevens van DUO en de lokale demografische ontwikkelingen van de bevolking in de leeftijdsklasse van 4 tot en met 12 jaar, de zogenoemde basisgeneratie voor het primair onderwijs.
Uit de prognoses blijkt dat de aanvraag voldoet aan de voorwaarden in artikel 64c WPO. Met de voorgenomen fusie kan worden voorkomen dat binnen een periode van zes jaar vanaf 2016 scholen van OOG worden opgeheven. Hiermee is voldaan aan de vereisten voor het ontstaan van een samenwerkingsbestuur tussen openbaar en bijzonder onderwijs.

5.3. Nadere uitwerking: berekening schoolgrootte en dreigende opheffing scholen OOG

Instandhouding van scholen onder de opheffingsnorm
Op het moment van aanvraag telt OOG vier scholen die zich reeds langer dan drie jaar onder de geldende gemeentelijke opheffingsnorm bevinden.[12] Voor SKBO is dit bij twee scholen het geval. De instandhouding en bekostiging van deze scholen geschiedt op basis van de gemiddelde schoolgrootte-regeling.[13] Aanvragers kunnen het voortbestaan van de betreffende scholen alleen garanderen wanneer de gemiddelde schoolgrootte binnen het eigen bestuur hoger is dan de gemiddelde gewogen opheffingsnorm die voor het bestuur geldt.

Gebruikte prognoses
De CFTO heeft de ontwikkeling van de gemiddelde schoolgrootte van beide besturen in kaart gebracht op basis van de door aanvragers overlegde prognoses. Hierbij zijn de gevolgen van de institutionele fusie tussen de twee OOG scholen OBS De Leeuwerik en OBS De Meent in Uden, per 1 augustus 2017, meegewogen. De sluiting van nevenvestiging OBS De Kleine wereld per dezelfde datum is eveneens in de prognoses meegenomen. Omdat de gevolgen van deze sluiting nog niet duidelijk zijn, zijn de leerlingenaantallen van deze nevenvestiging niet opgeteld bij die van Daltonschool In Balans van SKBO. De eventuele institutionele fusie tussen OBS De Telescoop en BS Sterrenbos is echter niet meegenomen in de prognoses. Aanvragers geven hierover aan dat de uitkomsten van dit proces nog te onzeker zijn.

Ontwikkeling gemiddelde schoolgrootte en gewogen opheffingsnorm
In Tabel 1. is de gemiddelde schoolgrootte voor OOG, SKBO en de fusiecombinatie van beide besturen weergegeven. De aantallen zijn weergegeven voor het moment van aanvraag in 2016, twee jaar later in 2018, en zes jaar later in 2022. Ook is de geldende gemiddelde gewogen opheffingsnorm per bestuur weergeven, alsmede het verschil tussen schoolgrootte en opheffingsnorm.

	OOG	*SKBO*	*OOG/SKBO*
Gemiddelde schoolgrootte 2016	169	321	237
Gemiddelde schoolgrootte 2018	166	313	234
Gemiddelde schoolgrootte 2022	157	308	227

[12] Zie bijlage voor weergave van het exacte scholenbestand van OOG en SKBO.
[13] Scholen die niet langer aan de opheffingsnorm kunnen voldoen, kunnen, conform artikel 157, eerste en tweede lid, WPO, voor reguliere bekostiging in aanmerking blijven indien de gemiddelde schoolgrootte van alle scholen van betreffende bestuur tenminste bedraagt 10/6 maal het gewogen gemiddelde van de opheffingsnormen van de gemeenten waarin een bestuur scholen heeft, met een maximum van 290 leerlingen.

Gewogen gemiddelde opheffingsnorm	171/170	258	210/211
Verschil 2016	-2	+63	+27
Verschil 2018	-4	+55	+23
Verschil 2022	-13	+50	+16

Tabel 1. Schoolgrootte en opheffingsnormen per bestuur op basis van prognoses aanvragers (incl. 3% extra)

OOG niet zelfstandig in staat scholenbestand in stand te houden
Omdat OOG reeds met ingang van het schooljaar 2016/2017 niet langer in staat blijkt om zelfstandig aan de norm voor de gemiddelde schoolgrootte regeling te voldoen, heeft het bestuur besloten OBS De Leeuwerik en OBS De Meent per 1 augustus 2017 te fuseren. Deze fusie zorgt ervoor dat OOG in het jaar 2017/2018 een gemiddelde schoolgrootte kent van 170 leerlingen. Exact gelijk aan de gemiddelde gewogen opheffingsnorm. Hiermee is OOG in staat om de overige scholen in stand te houden. Met ingang van schooljaar 2018/2019 zal, op basis van de overlegde prognoses, de gemiddelde schoolgrootte (166 leerlingen) van een zelfstandig OOG weer onder de gemiddelde gewogen opheffingsnorm zijn gedaald. In 2022 zal deze omvang naar verwachting verder zijn teruggelopen tot 157 leerlingen. Zonder maatregelen zal OOG dus per schooljaar 2019/2020 de resterende scholen onder de opheffingsnorm formeel dienen te sluiten.

Instandhouding scholen mogelijk door fusie
Uit de overlegde cijfers blijkt dat SKBO een veel hogere gemiddelde schoolgrootte heeft. Bovendien blijkt uit de prognoses dat het bestuur minder geraakt wordt door demografische krimp. SKBO is naar verwachting met een voorspelde gemiddelde schoolgrootte van 308 leerlingen in 2022 en de geldende opheffingsnorm van 258 leerlingen, langdurig in staat om het eigen scholenbestand voor bekostiging in aanmerking te laten komen. Ook de fusiecombinatie van OOG en SKBO zal met een gemiddelde schoolgrootte van 227 leerlingen in 2022 en een voor het gefuseerde bestuur geldende gemiddelde gewogen opheffingsnorm van 211 leerlingen, langdurig in staat zijn om de instandhouding van het scholenbestand te garanderen. De voorgenomen fusie kan daarom naar verwachting voorkomen dat een of meer betrokken scholen worden.

6. Reguliere fusietoets: menselijke maat, legitimiteit, keuzevrijheid

Met het voldoen aan de limitatieve goedkeuringsgrond voor de totstandkoming van een samenwerkingsbestuur voor openbaar en bijzonder onderwijs voldoet de voorliggende aanvraag aan artikel 64c, tweede lid, WPO. Tevens is hiermee een rechtvaardigingsgrond voor de voorgenomen fusie gevonden. Voor de volledigheid zal de CFTO een beknopte beoordeling uitvoeren ten aanzien van de overige aspecten waarop de reguliere fusietoets toeziet.

6.1. Effect op de menselijke maat

Uit de parlementaire geschiedenis van de Wet fusietoets in het onderwijs[14] (hierna: de Wet fusietoets) blijkt dat de fusietoets is bedoeld om te bevorderen dat onderwijsinstellingen zich op een menselijke maat organiseren.[15] Een menselijke maat houdt in dat een onderwijsinstelling overzichtelijk is, zodat de betrokkenen en de belanghebbenden zeggenschap en keuzevrijheid hebben, zich samen verantwoordelijk weten voor de onderwijsinstelling en dat de lijnen van besluitvorming kort zijn

Grote regionale onderwijsaanbieder
De CFTO constateert dat de voorgenomen fusie, zowel vanuit het perspectief van OOG als dat van SKBO, zal leiden tot een aanzienlijke schaalvergroting. Door de fusie ontstaat een schoolbestuur dat zich verantwoordelijk weet voor 27 scholen. Dit is bijna driemaal het referentieniveau van de geldende toetsdrempel voor het primair onderwijs in de Wet fusietoets. Met 6.825 leerlingen neemt het de omvang van het fusiebestuur ruim 65% toe ten opzichte van de omvang van SKBO, de grootste van de twee besturen. De CFTO concludeert even wel dat de lijnen van besluitvorming ten gevolge van de voorgenomen fusie niet lijken toe te nemen. Beide besturen kennen momenteel een GMR. Er ontstaat geen nieuwe managementlaag.

[14] Stb. 2011, 95.
[15] Kamerstukken II 2008/09, 32 040, nr. 3.

Fusiegebied gelijk aan het voedingsgebied van OOG
Geografisch is het fusiebestuur actief binnen zes gemeenten, met dien verstanden dat binnen de gemeente Oss een duidelijke concentratie van het aantal scholen ontstaat. Met 16 scholen van de 27 scholen ligt het zwaartepunt binnen deze gemeente. Het fusiegebied als geheel is een relatief groot gebied, alhoewel OOG momenteel reeds in alle gemeenten scholen in stand houdt. Voor OOG verandert de voorgenomen fusie derhalve niets aan het directe voedingsgebied. Vanuit SKBO bezien komen er veel scholen bij buiten de gemeente Oss.

6.2. Interne en externe legitimiteit

Aanvraag voldoet aan formele vereisten legitimiteit; draagvlak niet onverdeeld
De aanwezigheid van voldoende draagvlak voor de voorgenomen fusie is een belangrijk gespreksonderwerp geweest bij de georganiseerde hoorzitting. De CFTO concludeert evenwel dat de fusieaanvraag aan de vereisten voor interne en externe legitimiteit voldoet. Zowel de GMR van OOG als de GMR van SKBO hebben ingestemd met de FER. Beide staan positief tegenover de fusieplannen. De GMR van OOG heeft wel enkele randvoorwaarden aan de instemming verbonden. Uit de hoorzitting is gebleken dat de bestuurder reeds op punten aan deze voorwaarden tegemoet is gekomen. Van de zijde van de GMR van OOG bestaat verder alle vertrouwen dat aan de voorwaarden tegemoet wordt gekomen.
Ook de betrokken gemeentebesturen hebben geadviseerd over de voorgenomen fusie en spreken hier overwegend hun steun voor uit. Desondanks klinken er bij de voorliggende fusieaanvraag ook kritische geluiden op het terrein van het ervaren draagvlak. Uit de ontvangen bezwaarbrieven en het gesprek tijdens de hoorzitting met een vertegenwoordiging van vier individuele MR-en van OOG blijkt dat de fusie in ieder geval door een deel van de organisatie van OOG niet als onverdeeld positief wordt ervaren. Dit geldt ook voor het proces. Uit het gesprek met de gemeenteraden blijk dat, al hoewel met de plannen steunt, de voorliggende fusieaanvraag niet door alle partijen als ideale uitkomst wordt gezien. Er rust dan ook een grote verantwoordelijkheid op de beide besturen om over deze kritische geluiden in het verdere traject van de fusie met alle verdere partijen in gesprek te blijven.

Instemming GMR wettelijk voldoende
Aanvragers hebben voor de voorgenomen fusie instemming gevraagd en gekregen van de respectievelijke GMR-en. De CFTO concludeert dat de bevoegdheid om namens de vertegenwoordigde scholen al dan niet in te stemmen in dit geval ook ligt op het niveau van de GMR.
Op grond van artikel 16, eerste lid, Wet medezeggenschap op scholen (WMS) treedt de GMR, indien het aangelegenheden betreft die van gemeenschappelijk belang zijn voor alle scholen of voor de meerderheid van de scholen, in de plaats van de MR van die scholen. In het voorliggende geval, waarin sprake is van een bestuurlijke fusie, is evident sprake van een aangelegenheid die van gemeenschappelijk belang is voor alle scholen die door de te fuseren besturen in stand worden gehouden. Er is hierbij dus is alleen instemming van de GMR nodig. Exemplarisch is een uitspraak van de Landelijke commissie geschillen WMS (LCG) uit 2009.[16]

"*Op grond van artikel 16 lid 1 WMS treedt de GMR in de plaats van de MR indien het een aangelegenheid betreft die van (schooloverstijgend) gemeenschappelijk belang is voor alle scholen of voor de meerderheid van de scholen van het bevoegd gezag. Dit betekent dat de GMR ter zake van het instemmingsrecht in de plaats treedt van de MR-en van de scholen van het bevoegd gezag. Derhalve is niet de MR maar de GMR bevoegd tot het uitoefenen van het instemmingsrecht. Nu het instemmingsrecht ter zake toekomt aan de GMR kan het bevoegd gezag geen instemmingsgeschil met de MR hebben. Dientengevolge kan het bevoegd gezag niet worden ontvangen in zijn verzoek (…) tot behandeling van een instemmingsgeschil met de MR."*

[16] Uitspraak "*Interpretatiegeschil PO - artikel 10 onder b en artikel 16 lid 1 WMS (bevoegdheid MR of GMR zorgplan samenwerkingsverband)*" van de LGC, nr 104238 van 14 oktober 2009.

6.3. Toets op keuzevrijheid

In artikel 64c, eerste lid, van de WPO staat dat de minister goedkeuring aan een fusieaanvraag kan onthouden indien als gevolg van de voorgenomen fusie de daadwerkelijke variatie van het onderwijsaanbod binnen het fusiegebied op significante wijze wordt belemmerd. Artikel 10, onder b, van de Regeling fusietoets, omschrijft aanvullend wanneer er in ieder geval sprake is van een dergelijke significante belemmering van de variatie in het onderwijs. Dit is het geval indien een schoolbestuur na fusie een positie verkrijgt van meer dan 50% in het onderwijs binnen een gemeente.
Het fusiegebied van de voorgenomen bestuurlijke fusie tussen OOG en SKBO bestaat uit die gemeenten waar de scholen van aanvragers zijn gevestigd. Het gaat hierbij om de gemeenten Bernheze, Boekel, Landerd, Oss, Uden en Meierijstad. In Tabel 2 wordt de marktpositie van de betrokken schoolbesturen binnen het fusiegebied weergegeven.

Tabel 2. Marktaandeel aanvragers in fusiegebied naar scholen (s) en leerlingen (ll) (per 1 oktober 2016)

	OOG			SKBO			OOG/SKBO			Totaal	
	s	%	ll	s	%	ll	s	%	ll	s	ll
Bernheze	2	18%	195	0	0	0	2	18%	195	11	2.649
Boekel	1	25%	111	0	0	0	1	25%	111	4	935
Landerd	1	17%	119	0	0	0	1	17%	119	6	1.274
Meierijstad	4	13%	1.121	0	0	0	4	13%	1.121	30	6.450
Oss	3	10%	430	13	42%	4.059	16	52%	4.489	31	6.975
Uden	5	25%	654	0	0	0	5	25%	654	19	3.545
Fusiegebied	16	14%	2.630	13	12%	4.059	29	26%	6.689	101	21.828

Significante belemmering onderwijsaanbod binnen de gemeente Oss
In het fusiegebied als geheel zijn in totaal 12 aanbieders van primair onderwijs actief, die gezamenlijk 101 basisscholen in stand houden en verantwoordelijk zijn voor het onderwijs aan 21.828 leerlingen. De combinatie van OOG en SKBO verkrijgt met een totaal van 29 scholen (2016) een aandeel van 26% van het onderwijsaanbod in het fusiegebied. Binnen de gemeente Oss verkrijgt OOG/SKBO door de voorgenomen fusie een aandeel van 16 van de in totaal 31 scholen. Dit is een aandeel binnen deze gemeente van 52%. Hiermee is de CFTO van oordeel dat formeel gesproken sprake is van een significante belemmering van de variatie in het onderwijs, als bedoeld in artikel 64c, eerste lid, van de WPO.

Geen verandering keuzevrijheid naar richting of pedagogisch-didactische aanpak
Door het enkele feit dat met de voorgenomen fusie een formeel samenwerkingsbestuur tussen openbaar en bijzonder onderwijs zal worden gevormd, heeft het daarmee gepaard gaande bestuurlijk samengaan van OOG en SKBO geen directe gevolgen voor de richting op schoolniveau. Ook ten aanzien van pedagogisch-didactische aanpak verandert er, gelet op de vastgelegde bestuurlijke waarborgen voor de identiteit van de afzonderlijke scholen, op schoolniveau vooralsnog niets. Wel is het zo dat binnen de betrokken gemeenten een zelfstandige aanbieder van openbaar onderwijs of rooms-katholiek onderwijs verdwijnt.

6.4. Beoordeling overige rechtvaardigingsgronden: krimp, financiën en kwaliteit

Demografische krimp in het fusiegebied
In de FER geven aanvragers aan dat de fusie is ingegeven door demografische ontwikkelingen in het fusiegebied. Naast de prognoses van aanvragers, toont ook het scenariomodel van het Arbeidsmarktplatform PO dat er in het fusiegebied sprake is van een duidelijke demografische krimp. Met name in de gemeenten Bernheze, Boekel en Landerd is sprake van een sterke terugloop van de leerlingenaantallen. Deze overschrijdt de 15% in meerdere tijdvakken tussen 2011 en 2021. Uit de onderstaande cijfers blijkt dat met name OOG ‘last’ heeft van deze demografische krimp.

Tabel 3. Ontwikkeling basisgeneratie PO (4 – 12 jaar) in fusiegebied (Bron: *Arbeidsmartktplatform PO*)

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
26.994	26.395	25.737	25.047	24.297	23.752	23.252	22.902	22.599	22.503	22.495

Krimp in vijf vijfjaars-tijdvakken rond jaar van aanvraag 2016 *(15%-toets)*

	’11 - ‘16	’12 - ‘17	’13 – ‘18	’14 – ‘19	’15 – ‘20	’16 – ‘21
Bernheze	-14%	-15%	-15%	-14%	-13%	-11%
Boekel	-16%	-16%	-16%	-17%	-14%	-12%
Landerd	-17%	-17%	-18%	-17%	-16%	-14%
Oss	-11%	-10%	-8%	-7%	-4%	-2%
Meierijstad*	-12%	-12%	-11%	-9%	-7%	-5%
Uden	-9%	-10%	-10%	-9%	-6%	-4%
Fusiegebied geheel	**-12%**	**-12%**	**-11%**	**-10%**	**-7%**	**-5%**

* Gemeente Meierijstad tot 1 jan 2017 cijfers van de gemeenten Schijndel, St. Oedenrode en Veghel

Basistoezicht Inspectie op gebied van kwaliteit en financiën
Tenslotte melden aanvragers dat de voorgenomen fusie moet leiden tot versterking van de financiële positie en het garanderen van kwalitatief hoogwaardig onderwijs in de regio. In zowel financieel als in kwalitatief opzicht geldt voor beide besturen en alle betrokken scholen het basistoezicht van de Inspectie van het Onderwijs.

7. Conclusies

Door de voorgenomen fusie tussen Stichting Openbaar Onderwijs Groep en Stichting Katholiek Basisonderwijs Oss ontstaat een bevoegd gezag dat verantwoordelijk is voor 28 PO-scholen met in totaal 6.825 leerlingen. Het bestuur zal na fusie actief zijn in de gemeenten Bernheze, Boekel, Landerd, Oss. Meierijstad en Uden. Omdat het resulterende bestuur zowel scholen voor openbaar onderwijs als scholen voor bijzonder (rooms-katholiek) onderwijs in stand houdt, is er sprake van de vorming van een zogenoemd samenwerkingsbestuur voor openbaar en bijzonder onderwijs, als bedoeld in artikel 17, eerste lid, WPO.

De CFTO heeft bij de door aanvragers overlegde prognoses van de leerlingaantallen de effecten meegewogen van de institutionele fusie tussen de OOG-scholen OBS De Leeuwerik en OBS De Meent te Uden per 1 augustus 2017. Dit geldt eveneens voor de sluiting van nevenvestiging OBS De Kleine Wereld in Oss. De CFTO constateert op basis van deze prognoses ten aanzien van de limitatieve goedkeuringsgrond dat.

- OOG in het jaar 2022 naar verwachting een gemiddelde schoolgrootte zal kennen van 157 leerlingen;
- OOG daarmee binnen een termijn van zes jaar na aanvraag niet zal kunnen voldoen aan de voor het bestuur geldende gemiddelde gewogen opheffingsnorm van 170 leerlingen;
- de continuïteit van het onderwijsaanbod van OOG op basis de gemiddelde schoolgrootte-regeling niet voor langere termijn gegarandeerd kan worden;
- OOG en SKBO gezamenlijk met een verwachte gemiddelde schoolgrootte van 227 leerlingen in 2022 en een opheffingsnorm van 211 leerlingen wel in staat mogen worden geacht om het geheel van onderwijsvoorzieningen in stand te houden.

Hiermee concludeert de CFTO dat de voorgenomen fusie voldoet aan de eisen van de limitatieve goedkeuringsgrond die voor het ontstaan van een samenwerkingsbestuur tussen openbaar en bijzonder onderwijs zijn neergelegd in de fusietoets, als omschreven in artikel 64c, tweede lid, WPO.

De CFTO heeft bij de beoordeling van de limitatieve goedkeuringsgrond voor het ontstaan van een samenwerkingsbestuur een eventuele institutionele fusie tussen de scholen OBS De Telescoop van

OOG en BS Sterrenbos van SKBO niet meegerekend. Hoe, wanneer en of deze fusie vormgegeven gaat worden is op het moment van adviseren nog niet duidelijk. Wanneer de bestuurlijke fusie tussen OOG en SKBO doorgang vindt, is een fusie tussen de beide scholen in Oss ook niet langer een noodzaak vanuit de systematiek van de gemiddelde schoolgrootte-regeling. OOG en SKBO samen moeten in staat worden geacht om zonder verdere institutionele fusies het geheel aan openbare en bijzondere onderwijsvoorzieningen van beide stichtingen in stand te houden. Dit geldt overigens ook voor de fusie tussen OBS De Leeuwerik en OBS De Meent die reeds per 1 augustus 2017 wordt doorgevoerd. Wanneer deze institutionele fusie geen doorgang zou vinden, zou de gemiddelde schoolomvang van het gefuseerde bestuur in 2022 met 219 leerlingen nog steeds toereikend zijn.

De CFTO constateert voorts dat:

- er sprake is van een aandeel van 26% van het onderwijsaanbod in het fusiegebied;
- er binnen de gemeente Oss een aandeel ontstaat van 52% van het basisonderwijs;
- er met deze overschrijding van de 50%-norm sprake is van een significante belemmering van de variatie in het onderwijs als bedoeld in artikel 64c, eerste lid, WPO;
- de voorgenomen fusie, naast het ontstaan van een samenwerkingsbestuur, geen verdere gevolgen heeft voor het onderwijsaanbod naar richting en pedagogisch didactische aanpak.

Tot slot constateert de CFTO dat de voorgenomen fusie formeel voldoet aan de vereisten voor legitimiteit en draagvlak. De betrokken GMR-en hebben met de fusie-effectrapportage en de fusieplannen ingestemd en de verschillende gemeenten uit het fusiegebied hebben positief over de voorgenomen fusie geadviseerd.
De CFTO constateert daarbij dat er ook duidelijk kritische geluiden bestaan op het terrein van het ervaren draagvlak. Dat namens individuele MR-en van een schoolbestuur bezwaarbrieven worden ontvangen over de procesgang rond het fusievoornemen is een unieke situatie in de adviespraktijk van de CFTO. Dit geldt eveneens voor het feit dat twee betrokken gemeentebesturen aangeven de voorliggende fusieaanvraag niet als meest gewenste oplossing te zien. Omdat de CFTO geen reden ziet om te twijfelen aan de legitimiteit van de instemming door de GMR-en, onthoud de CFTO zich op dit gebied van een verder oordeel. De CFTO adviseert aanvragers wel om in het verdere traject van de voorgenomen fusie over deze kritische geluiden binnen en buiten de eigen organisatie voldoende in gesprek te blijven.

Alles overwegend concludeert de CFTO dat de ontstane significante belemmering in de variatie van het onderwijsaanbod binnen de gemeente Oss als gevolg van de voorgenomen fusie tussen OOG en SKBO door het voldoen aan de limitatieve goedkeuringsgrond voor het ontstaan van een samenwerkingsbestuur tussen openbaar en bijzonder onderwijs aannemelijk is gerechtvaardigd.

8. Advies

De Commissie Fusietoets Onderwijs adviseert de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap om goedkeuring niet te onthouden aan de bestuurlijke fusie tussen Stichting Openbaar Onderwijs Groep en Stichting Katholiek Basisonderwijs Oss.

Aldus vastgesteld te Den Haag op 8 mei 2017, door de Commissie Fusietoets Onderwijs.

Namens deze,
de voorzitter,

H.M.C. (Lenie) Dwarshuis-van de Beek